

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTERNORRLAND

Bevarandeplan Natura 2000

Hummelvik SE0710190

Namn:	Hummelvik
Sitecode:	SE0710190
Områdestyp:	pSCI 2004-04 enligt Art- och habitatdirektivet
Area:	254,4 ha
Skyddsform:	Naturresevat
Kommun:	Örnsköldsvik
Naturvårdsförvaltare:	Länsstyrelsen i Västernorrlands län
Koordinat:	700671/163937
Karta:	19I 1H
Ägarförhållanden:	Privat
Fastställd/Uppdaterad:	2006-01-17

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. ALLMÄNT OM NATURA 2000	3
1.1 Allmänt om bevarandeplanen.....	3
2. GRUNDER FÖR UTPEKANDE	3
2.1 Ingående naturtyper enligt art- och habitatdirektivet	3
3. BEVARANDESYFTEN OCH BEVARANDEMÅL.....	3
4. OMRÅDESBESKRIVNING	4
3.1 Allmän områdesbeskrivning	4
3.2 Intressanta arter i området, ej med i art- och habitatdirektivet.....	4
5. EKOLOGISKA FÖRUTSÄTTNINGAR	4
5.1 För området i dess helhet	4
5.2 För ingående naturtyper enligt art- och habitatdirektivet.....	4
6. HOTBILD MOT NATURA 2000-OMRÅDET	6
7. BEVARANDEÅTGÄRDER.....	6
7.1 Områdesskydd.....	6
7.2 Skötsel	6
8. BEVARANDESTATUS	7
9. UPPFÖLJNING AV BEVARANDEMÅL.....	7
10. REFERENSER	7
11. KARTOR	8

1. Allmänt om Natura 2000

Natura 2000 heter det nätverk av skyddsvärda områden som alla EU:s medlemsstater ska bidra till att skapa enligt EU:s två naturvårdsdirektiv, Art- och habitatdirektivet (Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter) samt Fågeldirektivet (Rådets direktiv 79/409/EEG av den 2 april 1979 om bevarande av vilda fåglar). Syftet är att bidra till bevarandet av den biologiska mångfalden inom gemenskapen. Sverige har som medlem i EU åtagit sig att se till att naturtyperna och arterna har gynnsam bevarandestatus, dvs. att de finns kvar i långsiktigt hållbar omfattning genom att vidta bevarandeåtgärder i form av skydd och skötsel. Ett särskilt tillstånd krävs om man vill utföra åtgärder som kan påverka miljön i ett Natura 2000-område på ett betydande sätt. Som en hjälp vid arbetet med att bevara naturvärdena i Natura 2000-områden samt som ett stöd för verksamheter som bedrivs i anslutning till området ska det finnas bevarandeplaner för samtliga områden.

1.1 Allmänt om bevarandeplanen

Bevarandeplanen är det dokument som ska beskriva vad som är syftet med bevarandet av varje enskilt Natura 2000-område och som ska ange vilka bevarandeåtgärder som planeras. Bevarandeplanen behandlar områdets ingående naturtyper och arter som finns upptagna i EU:s två naturvårdsdirektiv, Art- och habitatdirektivet samt Fågeldirektivet. En viktig del i bevarandearbetet är formuleringen av syfte och mål för varje Natura 2000-område samt att planera och prioritera vilka åtgärder som behövs utifrån i dagsläget kända förhållanden och hot.

2. Grunder för utpekande

2.1 Ingående naturtyper enligt art- och habitatdirektivet

Området är utpekade att ingå i nätverket Natura 2000 enligt art & habitatdirektivet mot bakgrund av att det inom området finns i direktivet ingående naturtyper (tabell 1). I området finns den av kommissionen prioriterade naturtypen Västlig taiga vilket är det främsta motivet för utpekandet.

Tabell 1. Ingående naturtyper enligt art- och habitatdirektivet

Kod	Naturtyper	Areal (ha)	Andel (%)
9010*	Västlig taiga undergrupp: gammal barrblandskog	92	36
7140	Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn	10	4

*)= Prioriterad naturtyp

3. Bevarandesyften och bevarandemål

Natura 2000-området Hummelvik är ett stort, kustnära och relativt opåverkat naturskogsområde. Det främsta bevarandesyftet är att bevara och återställa den prioriterade naturtypen Västlig taiga i området. Ett övergripande syfte är att upprätthålla en gynnsam bevarandestatus för de båda naturtyper som legat till grund för utpekandet av området i Natura 2000-nätverket. I tabell 2 finns en sammanfattning av de bevarandemål som skall uppfyllas för att bevarandesyftet ska uppnås.

Tabell 2. Bevarandemål för ingående naturtyper

<i>Art/Naturtyp</i>	<i>Bevarandemål</i>
Västlig taiga 9010 undergrupp: Gammal barrblandskog med varierande lövinslag	<ul style="list-style-type: none"> Naturtypen bibehålls i minst 92 ha. Skoglig kontinuitet och naturlig dynamik ska råda Typiska arter som t e x, granticka, ullticka, gräddporing och Lunglav ska ej ha minskande populationer. Mängden död ved ska utgöra minst 20 % av totalvolymen ved, dock minst 20 m³/ha.
Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn 7140	<ul style="list-style-type: none"> Naturtypen ska bibehållas i minst 10 ha Naturlig hydrologisk regim råder

4. Områdesbeskrivning

4.1 Allmän områdesbeskrivning

Hummelvik är ett starkt kuperat skogsområde som ligger på halvön mellan Näskefjärden och Nätrafjärden. Området är variationsrikt med bergsmassiv, höjdlägesmyrar, hållmarkstallskog, tallskog och lägre liggande granskogspartier. I de talldominerade delarna i de högre partierna är det gott om död ved och knotiga gammeltallar som förmodligen är över 300 år. Sluttningarna och svackorna är produktiva och här finns höga naturvärden i form av lövrika barnaturskogor med både tall och gran. En fin klibbalssumpskog finns söder om vägen. Området är brandpåverkat och kolade stubbar och tallågor finns spritt över hela området. Äldre grova avverkningsstubbar visar att dimensionsavverkning förekommit. Vid Fäbodbergets södra brant ner till vägen finns en uppväxande 10-30 årig ungskog som är mycket lövrik och ogenomtränglig. Den domineras av björk men även asp och rönn förekommer.

4.2 Intressanta arter i området, ej med i artdirektivet

Området hyser ett antal sällsynta arter knutna till såväl gran- doftskinn (*Cystostereum murraii*), violettgrå tagellav (*Bryoria nadvornikiana*), tall- stjärntagging (*Asterodon ferruginosus*), gräddporing (*Skeletocutis lenis*) som lövmiljöer (läderlappslav (*Collema nigrescens*), veckticka (*Antrodia pulvinascens*)).

5. Ekologiska förutsättningar

5.1 För området i dess helhet

Hummelvik är ett relativt opåverkat skogsområde och utgör idag en värdefull livsmiljö för många arter och har förutsättning att vara det så länge inte området påverkas av modernt skogsbruk och hydrologin inte påverkas i närområdet.

5.2 För ingående naturtyper enligt art- och habitatdirektivet

Västlig taiga

Naturliga, gamla, barrträdsdominerade skogar i norra och mellersta Sverige samt yngre successioner som utvecklas naturligt efter brand eller omfattande stormfällningar. Med naturliga, gamla skogar menas skogar som bibehållit en stor del av den naturliga skogens artsammansättning, åldersvariation och ekologiska funktion. Dessa skogar kan ha en viss mänsklig påverkan genom exempelvis plockhuggning, men de har aldrig omfattats av större kalavverkningar. Naturtypen hyser mycket stor variation av arter allt från vanliga skogsarter till en rad hotade arter bland mossor, lavar, svampar och insekter (främst skalbaggar) mm.

Undergrupper:

Gamla barrblandskogar, utgör tillsammans med grandominerade skogar de naturliga skogarnas kärna och omfattar rikligt med grovvuxna träd och murken ved av varierande ålder. **Lövrika barrskogar**, riklig förekomst av björk och asp är ett tecken på att skogen befinner sig i ett ungt successionsstadium. Ofta har sådana bestånd uppkommit till följd av brand eller genom mänsklig påverkan. Gamla grovväxta lövträdsbestånd utgör värdefulla skyddsobjekt.

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus:

- Skoglig kontinuitet. En viktig förutsättning är en kontinuitet av trädbestånd där det har skapats en naturlig åldersdifferentiering och artsammansättning.
- Naturlig dynamik. Naturvärdena utvecklas i huvudsak genom naturlig dynamik, vilket omfattar störningar såsom t.ex. stormfällningar, insektsangrepp, översvämningar och brand.
- Förekomst av substrat, såsom t.ex. död ved (grenar, torrträd, lågor mm. i olika nedbrytningsstadier), gamla, grova träd med dithörande barkstruktur, vilka är en förutsättning för epifytiska lavar och svampar knutna till naturtypen och vedlevande insekter samt lövträd av t.ex. asp, sälg och rönn, vilka utgör viktiga substrat för vissa lavar och mossor och dessutom är viktiga som hålträd för fåglar. Gamla träd och lång trädkontinuitet är även viktigt för marklevande mykorrhizasvampar.
- Ostörd hydrologi i framför allt sumpskogsmiljöer, samt i angränsande myrmark.
- Ingen påtaglig minskning av populationerna hos de typiska arterna i naturtypen. De typiska arterna är indikatorarter vars förekomst indikerar gynnsam bevarandestatus hos naturtypen genom att de reagerar relativt tidigt på någon av de hotfaktorer som är aktuella för naturtypen.

Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn

Öppna eller mycket glest skogbevuxna myrar av typen svagt välvd mosse, fattigkärr, intermediära kärr och gungflyn. Myrar som ingår i aapamyrkomplex räknas inte hit.

Karaktärsarter: Vitmossarter, ängsull, strängstarr, trådstarr, sumpstarr, dystarr, flaskstarr, kallgräs, vitag, vattenklöver, kråklöver, tranbär, rosling, ljung och tuvsäv.

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus:

- Hydrologi och hydrokemi bör inte påverkas negativt utifrån situationen för basinventeringen. Detta inkluderar att torv inte oxideras som en följd av antropogena ingrepp utan endast som en eventuell följd av naturliga klimatförändringar.
- Vattenregimen i de vattendragen där mader ligger bör vara så naturlig som möjligt.
- Täckningsgraden av botten- fält- busk och trädsikt bör inte förändras till att bli nämnvärt glesare eller tätare. Undantaget fall där förändringen är en för habitatet positiv effekt av restaureringsåtgärder.
- De strukturer/formelement (ex. tuvor, höljor, kärrfönster, slukhål, dråg, gungflyn) som kan finnas på myren bibehålls och har samma omfattning och geografiska spridning som vid basinventeringen. Undantaget det som kan klassas som naturliga förändringar eller positiva förändringar som följd av en lyckad restaureringsåtgärd.
- Hävd kan behövas i områden som annars skulle växa igen.
- Ingen påtaglig minskning av populationerna av de typiska arterna i naturtypen. De typiska arterna är indikatorarter vars förekomst indikerar gynnsam bevarandestatus hos naturtypen genom att de reagerar relativt tidigt på någon av de hotfaktorer som är aktuella för naturtypen.

6. Hotbild mot Natura 2000-området

Hummelvik är förutom att vara skyddat inom nätverket Natura 2000 också skyddat som naturreservat vilket innebär att de stora hoten är undanröjda. Verksamheter och faktorer som kan tänkas påverka Natura 2000-området negativt visas i tabell 3.

Vid beskrivandet av hotbilden för ett område kan endast nu kända problem belysas. Det är viktigt att ha i åtanke att nya hot troligen kommer att identifieras i framtiden. De hot som är av global karaktär t.ex. klimatförändringar och atmosfäriskt spridna miljöbelastningar kan inte lösas genom områdets skötsel. Tyngdpunkten för hotbilden av varje enskilt Natura 2000-objekt ligger främst på lokala hot från landskaps- till artnivå.

Tabell 3. Verksamheter och faktorer som utgör reella och potentiella hot mot områdets naturtyper

Naturtyp/art	Hot
Västlig taiga 9010	<ul style="list-style-type: none"> Inga direkta hot i dagsläget.
Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn 7140	<ul style="list-style-type: none"> Markavvattnande åtgärder liksom dämning som kan påverka habitatets hydrologi och hydrokemi på ett negativt sätt. Även markavvattningsföretag och dämning i närliggande våtmarks- eller fastmarksmiljöer kan ge en negativ påverkan på habitatet. Genom att anlägga skogsbilvägar i närheten av habitatet kan hydrologin och/eller hydrokemin i området påverkas negativt.

7. Bevarandeåtgärder

7.1 Områdesskydd

Hummelvik är förutom att vara skyddat inom nätverket Natura 2000 också skyddat som naturreservat. Området har därför det rättsliga skydd som kan tänkas behövas. Verksamheter i nära anslutning till det skyddade området kan kräva tillstånd enligt Natura 2000-regelverket eller reservatsföreskrifterna.

7.2 Skötsel

Huvuddelen av området lämnas till fri utveckling under naturligt rådande processer. Området är som nämnt brandpräglad, men då det av olika skäl inte är lämpligt att bränna kan istället skötselåtgärder i syfte att efterlikna den naturliga brandstörningen, t ex röjning av granunderväxt eller ringbarkning, komma i fråga i framtiden.

Det är angeläget att bibehålla det höga lövinslaget i ungskogen i områdets södra del. Skötselinsatser som plockhuggning eller ringbarkning av gran för att gynna löv, och i synnerhet asp kan därför bli aktuella. Inom den närmaste tioårsperioden bedöms inga åtgärder behövas. En sammanfattning av planerade skötselåtgärder visas i tabell 4.

Tabell 4. Sammanfattning av planerade skötselåtgärder

Skogstyp/delområde	Skötselåtgärd	Tidpunkt	Prioritet
Hela området, förutom ungskogen	Fri naturlig utveckling	Tills vidare	1
Ungskogen	Plockhuggning/ringbarkning av gran	Vid behov	1
Hela området, förutom ungskogen	Röjning av granunderväxt, ringbarkning av gran	Vid behov	2

8. Bevarandestatus

Bevarandestatusen för området i sin helhet är gynnsam då området är relativt opåverkat från storskaligt skogsbruk och en god hydrologisk regim råder.

9. Uppföljning av bevarandemål

Det krav som ställs i direktivet är att utvärdering av gynnsam bevarandestatus för naturtyper skall ske på biogeografisk nivå (för Västernorrlands län den boreala regionen). Detta innebär att många naturtyper kommer att följas upp i ett urval (stickprov) av objekten. Objektvis uppföljning kommer att ske i skötselkrävande habitat samt av parametrar som är relaterade till något som går att åtgärda inom objekten.

Uppföljning av naturtyperna bör ske enligt följande:

Västlig taiga

Grunden för uppföljning utgörs av Riksinventeringen av skog (RIS) som i ett stickprov av objekten gör mätningar av ett flertal parametrar.

- En totalartering av habitatarealen görs vart 24:e år genom flygbildstolkning.
- Uppföljning av strukturerna död ved, förekomst av exotiska trädslag, andel beteskänsliga lövträd samt andra lövträd görs genom RIS.
- Typiska arter kärlväxter och lavar följs i första hand upp genom RIS och NILS (Nationell Inventering av Landskapet i Sverige) stickprovsnät av permanenta provtytor.
- Typiska arter fåglar följs inom ramen för svensk häckfågeltaxering, vars ytor är samordnade med NILS provytesystem. Metod utgörs av punkt-linjetaxering.

Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn

Uppföljning av naturtypen föreslås ske i stickprov både inom och utanför de utpekade objekten.

- Arealen av habitatet, täckningsgraden av träd och buskskikt samt utbredning av de hydromorfologiska strukturerna följs upp vart 5:e år. Det sker genom flygbildstolkning i NILS (Nationell Inventering av Landskapet i Sverige).
- Stamtätheten hos träd och buskar följs i första hand upp genom NILS uppföljning eller motsvarande. Uppföljningen bör ske i permanenta cirkelprovtytor.
- Typiska arter kärlväxter och mossor följs i första hand upp genom NILS provytesystem eller motsvarande. Registrering av arter bör ske i permanenta provtytor.
- Typiska arter fåglar följs upp genom punkt-linjetaxering eller motsvarande. Objektvis uppföljning kommer att ske i samtliga SPA-områden.

10. Referenser

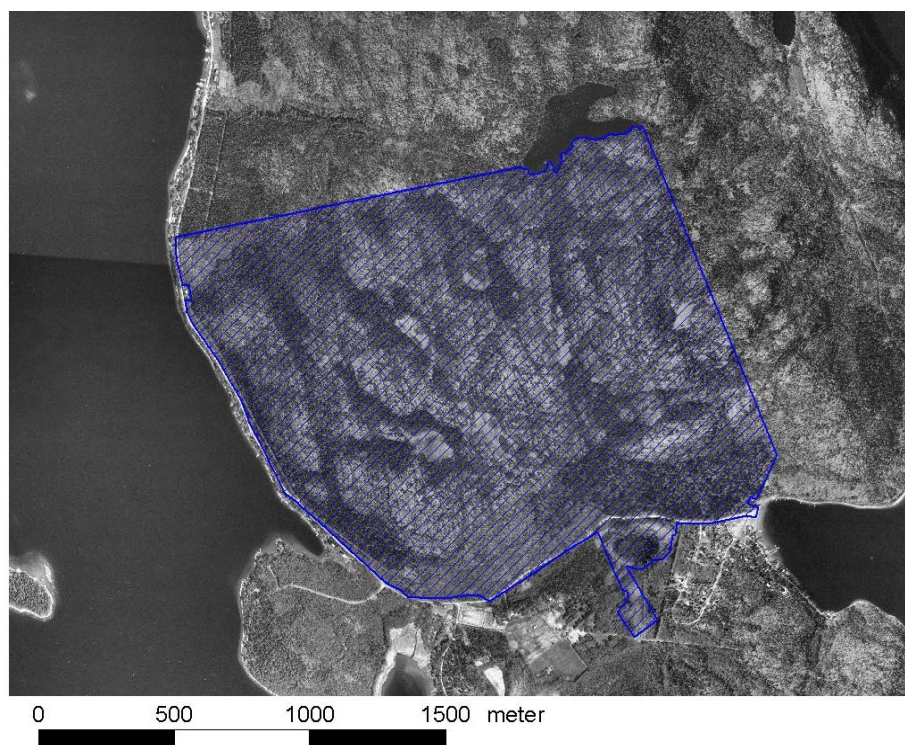
- Eriksson, G. 1999. Inventering av naturskog som underlag för reservatsbildning. Opublicerad arbetsrapport. Länsstyrelsen.
- Rask, T. 1994. Skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopsinventering. Örnsköldsvik
- Örnsköldsviks kommun 2000. Örnsköldsviks naturguide.

11. Kartor

© Lantmäteriet, 2004. Ur GSD-Terrängkartan ärende 106-2004/188-Y

Översigtskarta över Natura 2000-området **Hummelvik**. Området finns inom cirkeln.

© Lantmäteriet, 2004. Ur GSD-ortofoto ärende 106-2004/188-Y

Detaljarta över Natura 2000-området **Hummelvik**.